

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/25579>

Please be advised that this information was generated on 2021-06-18 and may be subject to change.

Methoden. Naar alle 136 centra in Nederland waar anesthesie wordt gegeven werd een enquêteformulier toegestuurd; op deze wijze werden 742 anesthesisten bereikt.

Resultaten. Van de 136 centra reageerden 123 (90%). In de periode 1985-1995 gaven 674 anesthesisten 9.461.450 anesthesieën. Er bestond een vermoeden van MH in slechts 45 gevallen. Bij 69% van alle anesthesieën (6.572.405) was er sprake van een algehele anesthesie. Bij 64,5% hiervan (4.238.089) werd een van de gehalogeneerde inhalatieanaesthetica gebruikt; suxamethonium werd in 14,8% van de gevallen (971.952) toegediend. Er bestond bij 55% van alle gegeven anesthesieën (5.210.041) een potentieel gevaar dat MH zou optreden. In de afgelopen 10 jaar werd geen dodelijke MH-crisis gerapporteerd. Er werden 22 gevallen van MH met succes door middel van dantroleen behandeld. Dantroleen was in 92% van de centra die antwoordden aanwezig op het operatiekamercomplex. De redenen van vermoeden van MH waren: hypercapnie (24), hyperthermie (18), masseterspasme (15), hartritme stoornissen (7) of asystolie (4). Er bestond een bewezen rhabdomyolyse in 25 gevallen.

Conclusie. Er was sprake van een MH-vermoeden bij 1 op 115.779 anesthesieën waarbij gebruik werd gemaakt van medicamenten die MH kunnen uitlokken. De gemiddelde Nederlandse anesthesist gaf deze anesthesie 773 maal per jaar gedurende de afgelopen 10 jaar. De lage MH-incidentie van 1 op 210.254 anesthesieën, ongeacht welke anesthesietechniek werd toegepast, is vergelijkbaar met de laagste incidentieschattingen in het buitenland; Groot-Brittannië: 1 op 200.000 en Denemarken: 1 op 250.000.^{1,2} In Nederland zal 1 op de 5 anesthesisten tijdens zijn praktijkvoering een MH-crisis meemaken. Gelukkig is zo'n MH-crisis, indien op tijd onderkend, behandelbaar met dantroleen.

LITERATUUR

¹ Ellis FR, Halsall PJ. Malignant hyperpyrexia. *Br J Hosp Med* 1980;24:318-27.

² Ørding H. Incidence of malignant hyperthermia in Denmark. *Anesth Analg* 1985;64:700-4.

N.M.Turner, A.N.J.Schouten en J.T.A.Knape (Utrecht), *Een nieuw beoordelingssysteem voor assistent-geneeskundigen anesthesiologie*

In de opleiding voor het specialisme anesthesiologie zijn kaders aangegeven. Daarbinnen geeft men in de lokale opleiding het praktische en theoretische onderwijs vorm. De beoordeling tijdens de opleiding is essentieel voor het behouden van professionele kwaliteit en voor het 'aansturen' van assistenten. Door het grote aantal stafleden en assistenten is inrichting en toetsing van het onderwijs in opleidingsziekenhuizen problematisch. Naast een systematisch onderwijsschema is er sinds 1 januari 1996 in Utrecht een periodieke beoordeling van de assistent-geneeskundigen volgens gedetailleerde criteria; de 4 beoordelingscategorieën zijn: kennis, vaardigheid, 'case management' en betrokkenheid. Aan iedere assistent is een mentor toegewezen. Per assistent wordt de beoordeling opgemaakt door de mentor en de 5 specialisten met wie de assistent de laatste 2 maanden het meest gewerkt heeft. Een vergelijkbare opzet geldt voor de stages in de aandachtsgebieden. Tevens wordt de kwaliteit van het verplichte referaat formeel en systematisch beoordeeld. De eerste ervaringen tonen de volgende resultaten:

- De beoordeling is gestandaardiseerd en objectief.
- De onderwerpgerichte opleiding schept zowel voor docenten als voor assistenten helderheid.

- Zwakke punten van assistenten en opleiding worden duidelijk en kunnen snel gecorrigeerd worden.
- De selectie van interne kandidaten voor opleidingsplaatsen is verbeterd.

W.A.Visser, T.H.Liem, J.van Egmond en M.J.M.Gielen (Nijmegen), *De uitbreiding van de blokkade bij thoracale epidurale toediening van een testdosis lidocaïne*

De uitbreiding van de blokkade (UB, aantal segmenten van hoogste tot laagste segment) bij thoracale epidurale toediening van lokaalanaesthetica is weinig onderzocht, dit in tegenstelling tot die bij lumbale epidurale toediening.

De klinische ervaring is dat de UB groter wordt naarmate men de epidurale katheter hoger aanbrengt. Dit hebben wij onderzocht door een radiopake epidurale katheter (Arrow, Weesp) op 3 verschillende niveaus aan te brengen bij 87 patiënten: respectievelijk C7-Th2 voor sternotomie, Th3-Th5 voor thoracotomie en Th7-Th9 voor laparotomie. De katheter werd steeds 3 cm opgevoerd. Aan alle patiënten werd een testdosis van 60 mg lidocaïne epiduraal toegediend, maar per groep kreeg de ene helft 3 ml 2%-oplossing en de andere 6 ml 1%-oplossing. Elke 5 min werd de UB bepaald door middel van 'pinprick' en ijs. De UB na 15 min werd als eindpunt beschouwd. Er waren geen significante verschillen in het aantal segmenten UB tussen de verschillende insertieniveaus, tussen de 1%- en 2%-lidocaïneoplossing en tussen tests met ijs of pinprick (2-factorenvariantieanalyse; tabel). Wel waren de hoogten van de boven- en ondergrenzen verschillend voor de 3 insertieniveaus ($p = 0,001$).

Bij 61 patiënten werd op klinische indicatie een thoraxfoto gemaakt. In 25 gevallen (41,0%) lag de tip van de epidurale katheter op hetzelfde niveau als de insertie, in 33 gevallen (54,1%) 1 niveau hoger of lager en in 3 gevallen (4,9%) 2 of meer niveaus hoger of lager. Bij 43,3% was de tip naar craniaal gericht, bij 55,0% naar caudaal en bij 1,7% horizontaal. Tussen deze groepen was geen significant verschil in UB aantoonbaar.

Geconcludeerd wordt dat zowel 3 ml 2%- als 6 ml 1%-lidocaïneoplossing een praktische epidurale testdosis is op de verschillende thoracale niveaus. Er bestaat op thoracaal niveau geen verband tussen de hoogte van de insertie van de epidurale katheter en het aantal segmenten blokkade. De tip van de katheter bevindt zich in 95,1% van de gevallen binnen 1 wervelniveau rondom het insertiepunt, waarbij het voor de UB niet significant uitmaakt of de tip naar craniaal of caudaal is gericht.

Uitbreiding van epidurale blokkade 15 min na een testdosis van 6 ml 1%- of 3 ml 2%-lidocaïneoplossing, weergegeven in het aantal segmenten, getest door middel van ijs of 'pinprick'

insertie	lidocaïne-oplossing	aantal patiënten	gemiddeld aantal geblokkeerde segmenten (SD), getest met	
			ijs	pinprick
C7-Th2	1%	14	5,5 (1,6)	6,0 (2,1)
C7-Th2	2%	14	6,9 (3,1)	6,4 (3,1)
Th3-Th5	1%	14	7,0 (2,4)	8,0 (2,5)
Th3-Th5	2%	15	5,4 (3,1)	5,9 (3,6)
Th7-Th9	1%	15	7,7 (1,8)	7,3 (2,1)
Th7-Th9	2%	15	5,9 (1,8)	5,5 (2,0)

Epidemiologische mededelingen

Tabel infectieziekten

Aantal aangegeven gevallen van infectieziekten in Nederland over de periode 26 januari-22 februari 1997 (week 5-8)

infectieziekten	provincies en grootste gemeenten														totaal van het rijk	totaal t.m. 8e week 1997	totaal t.m. 8e week 1996		
	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Gelderland	Utrecht*	stad Utrecht	Noord-Holland*	Amsterdam	Zuid-Holland*	Den Haag	Rotterdam	Zeeland				Noord-Brabant	Limburg
<i>groep A</i>																			
febris typhoidea	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	5	4
Lassa-koorts e.a. vormen van Afrik. virale hemorr. koorts	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
poliomyelitis ant. acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rabies	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>groep B</i>																			
anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
botulisme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
brucellosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
cholera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
diphtheria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
dysenteria bacillaris	—	—	—	—	—	2	5	1	5	4	3	1	—	—	1	1	17	55	41
febris recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
gele koorts	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
hepatitis A	1	—	—	—	—	2	8	8	24	21	33	19	6	1	11	3	83	156	163
hepatitis B	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	8	5	1	1	1	1	13	37	41
Legionella-pneumonie	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	3	8	5
lepra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—
leptospirosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
malaria	1	—	—	—	—	2	1	—	4	2	13	—	8	—	3	1	25	40	41
meningokokken	1	3	8	7	1	4	7	—	5	—	14	1	2	1	19	5	75	121	89
morbilli	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	2	4
ornithosis/psittacosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	6	15
paratyfus B	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
pertussis	31	6	44	78	15	71	53	6	33	6	85	6	9	27	64	66	573	1343	59
Q-koorts	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	2	2
rubella (incl. congenitaal rubella-syndroom bij de neonatus)	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7	3
scabies	—	—	1	6	—	4	4	4	11	7	33	4	24	—	16	1	76	180	243
tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—
trichinosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tuberculosis	1	1	1	1	—	—	1	1	8	—	11	—	7	1	6	2	33	111	267
tularaemia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
typhus exanthematicus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
voedselvergiftiging/-infectie	—	—	1	—	—	6	3	—	2	—	17	5	3	—	35	4	68	79	121
<i>groep C</i>																			
gonorrhoea	—	1	—	10	8	4	2	2	48	38	10	—	8	—	2	5	90	194	156
parotitis epidemica	—	2	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	1	6	8	1
syphilis congenita (uitsluitend bij de neonatus)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
syfillis, primair/secundair	—	—	—	2	—	1	4	4	6	—	14	1	11	—	4	—	31	60	40

*Inclusief de grote steden.